

LECTIO DIVINA

SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Lk 19,28-40

Virágvasárnap („C” év)

Áldott az Úr nevében érkező király!

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIÁS 29.11)

+ EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

Áldott az Úr nevében érkező király!

Abban az időben Jézus folytatta útját Jeruzsálem felé. Amikor Betfagé és Betánia közelében ahhoz a hegyhez ért, amelyet az Olajfák hegyének hívnak, elküldte két tanítványát ezzel a megbízatással: „Menjetek el a szemközti faluba. Ahogy odaértek, találtok ott egy megkötött szamárcsikót, amelyen még nem ült ember. Oldjátok el és vezessétek ide. Ha valaki megkérdezné tőletek: Miért oldjátok el? –, így feleljétek: Szüksége van rá az Úrnak.” A két tanítvány elment, s úgy talált mindent, ahogy mondta nekik. Amikor eloldották a szamarat, gazdájuk megkérdezte: „Miért oldjátok el a szamarat?” „Szüksége van rá az Úrnak” – válaszolták, és elvezették Jézushoz. Aztán ráterítették ruhájukat a szamárcsikóra, és felültették rá Jézust. Amikor elvonult, ruhájukat az útra terítették előtte. Már közel jártak az Olajfák hegyének lejtőjéhez. Egyszerre a nagy sereg tanítvány hangosan áldani kezdte örömeiben az Istent a sok csodáért, amelynek szemtanúja volt: „Áldott az Úr nevében érkező király! – kiáltották. Békesség a mennyben és dicsőség a magasságban!” A tömegből néhány farizeus azt mondta neki: „Mester, hallgassd el tanítványaidat!” „Mondom nektek – felelte –, ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak megszólalni.”

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

²⁸ Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.

És miután ezeket mondta ment előre felmenve Jeruzsálembe.

²⁹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν

És történt, amikor közeledett Betfagéba és Betániába a hegyhez, amelyet az Olajfák- hegyének hívnak, elküldött tanítványai közül kettőt

³⁰ λέγων· Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ἣ εἰσπορευόμενοι εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ’ ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν, καὶ λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε.

mondva: „Menjetek el a szemközti faluba, amelybe bemenne találni fogtok egy megkötött csikót, amelyen még sohasem ült ember, és eloldva azt, vezessétek el!

³¹ καὶ ἐὰν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ· Διὰ τί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε· ὅτι Ὁ κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει.

És ha valaki megkérdez titeket: „Miért oldjátok el?” Így mondjátok: „Mert az Úrnak szüksége van (rá).”

³² ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς.

Elmenve pedig a küldöttek megtalálták, ahogy mondta nekik.

³³ λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπαν οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· Τί λύετε τὸν πῶλον;

Amikor pedig eloldották a csikót mondták az uraik nekik: „Miért oldjátok el a csikót?”

³⁴ οἱ δὲ εἶπαν ὅτι Ὁ κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει.

Azok pedig mondták, hogy az Úrnak szüksége van rá.

³⁵ καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπρίψαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον **ἐπεβίβασαν** τὸν Ἰησοῦν.

És elvezették azt Jézushoz, és rádobva a ruháikat a csikóra **feltették Jézust.**

³⁶ πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώωννον τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν ἐν τῇ ὁδῷ.

Amikor pedig ő ment, eléje terítették a ruháikat az útra.

³⁷ ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες **αἰνεῖν** τὸν θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων,

Amikor pedig már közeledett az Olajfák-hegyének a lejtőjéhez, a tanítványoknak egész tömege elkezdte örvendezve **dicsőíteni az Istent nagy hangon minden erőmegnyilvánulás miatt, amit láttak.**

38 λέγοντες·Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι κυρίου·ἐν οὐρανῷ εἰρήνη καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

Mondva: „Áldott a király, aki az Úr nevében jön: az égben béke és dicsőség a magasságokban.”

39 καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν πρὸς αὐτὸν Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου.

És a tömegből a farizeusok közül néhányan mondták neki: „Mester, szólj rá a tanítványaidra!”

40 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσουσιν, οἱ λίθοι κρᾶξουσιν.

És felelve mondta: „Mondom nektek, ha ezek el fognak hallgatni, a kövek fognak kiáltani.”

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

28 ET HIS DICTIS, PRAECEDEBAT ASCENDENS HIEROSOLYMAM.

28 **Azután, hogy ezt mondta, folytatta útját Jeruzsálem felé.**

28 Miután ezeket mondta, haladt tovább Jeruzsálem felé.

28 ***E szavak után tovább folytatta útját Jeruzsálem felé.***

28 *És ezeket mondván, megy vala elől, felmenvén Jeruzsálembe.*

28 Miután befejezte, továbbhaladt Jeruzsálem felé.

29 ET FACTUM EST, CUM APPROPINQUASSET AD BETHFAGE ET BETHANIAM, AD MONTEM, QUI VOCATUR OLIVETI, MISIT DUOS DISCIPULOS

29 **Amikor Betfagé és Betánia közelében ahhoz a hegyhez ért, amelyet az Olajfák hegyének hívnak, elküldte két tanítványát**

29 Amikor Betfagéhez és Betániához közeledett, ahhoz a hegyhez, amelyet Olajfák hegyének hívnak, elküldte két tanítványát

29 ***Mikor Betfagé és Betánia közelében az Olajfák hegyéhez ért, elküldött két tanítványt ezzel a megbízatással:***

29 *És lőn, mikor közelgetett Béthfágéhoz és Bethániához, a hegyhez, mely Olajfák hegyének hívatik, elküldte kettőt az ő tanítványai közül,*

²⁹ Amikor Betfagé és Betánia közelébe ért, az Olajfák hegyénél elküldött tanítványai közül kettőt, és ezt mondta nekik:

³⁰ DICENS: “ITE IN CASTELLUM, QUOD CONTRA EST, IN QUOD INTROEUNTES INVENIETIS PULLUM ASINAE ALLIGATUM, CUI NEMO UMQUAM HOMINUM SEDIT; SOLVITE ILLUM ET ADDUCITE.

³⁰ **ezzel a megbízatással: „Menjetek el a szemközti faluba. Ahogy odaértetek, találtok ott egy megkötött szamárcsikót, amelyen még nem ült ember. Oldjátok el és vezessétek ide.**

³⁰ ezekkel a szavakkal: »Menjetek a szemközti faluba. Amikor bementek, találtok ott megkötve egy szamárcsikót, amelyen még nem ült ember. Oldjátok el és vezessétek ide.

³⁰ **„Menjetek a szemközti faluba. Amint beértek, találtok ott egy megkötött szamarat, amelyen ember még nem ült. Oldjátok el és hozzátok ide.**

³⁰ *Mondván: Menjetek el az átellenben levő faluba; melybe bemenvén, találtok egy megkötött vemhet, melyen soha egy ember sem ült: eloldván azt, hozzátok ide.*

³⁰ „Menjetek a szemközti faluba! Amikor beértek, találtok egy kikötött szamárcsikót, amin még senki sem ült. Oldjátok el, és vezessétek ide!”

³¹ ET SI QUIS VOS INTERROGAVERIT: “QUARE SOLVITIS?”, SIC DICETIS: “DOMINUS EUM NECESSARIUM HABET””.

³¹ **Ha valaki megkérdezné tőletek: Miért oldjátok el? –, így feleljetek: Szüksége van rá az Úrnak.”**

³¹ Ha pedig valaki megkérdezi tőletek: ‘Miért oldjátok el?’ – mondjátok neki: ‘Az Úrnak szüksége van rá.’«

³¹ ***Ha valaki megkérdezi: miért oldjátok el? – feleljétek: az Úrnak szüksége van rá.”***

³¹ ***És ha valaki kérdez titeket: Miért oldjátok el? ezt mondjátok annak: Mert az Úrnak szüksége van rá.***

³¹ Ha pedig valaki megkérdezi tőletek: „Miért oldjátok el?” –, mondjátok: „Az Úrnak van rá szüksége.”

³² ABIERUNT AUTEM, QUI MISSI ERANT, ET INVENERUNT, SICUT DIXIT ILLIS.

³² **A két tanítvány elment, s úgy talált mindent, ahogy mondta nekik.**

³² A küldöttek elmentek, és mindent úgy találtak, amint megmondta nekik.

³² ***A küldöttek elmentek és mindent úgy találtak, ahogy mondta.***

³² ***És elmenvén a küldöttek, úgy találák, a mint nekik mondotta.***

³² A két tanítvány elment, és mindent úgy talált, ahogy megmondta nekik.

³³ SOLVENTIBUS AUTEM ILLIS PULLUM, DIXERUNT DOMINI EIUS AD ILLOS: “QUID SOLVITIS PULLUM?”.

³³ **Amikor eloldották a szamarat, gazdájuk megkérdezte: „Miért oldjátok el a szamarat?”**

³³ Amikor eloldották a szamárcsikót, a gazdái megkérdezték tőlük: »Miért oldjátok el a szamárcsikót?«

³³ ***Mikor eloldották a szamarat, gazdája megkérdezte: „Miért oldjátok el a szamarat?”***

³³ *És mikor a vemhet eloldák, mondának nekik annak gazdái: Miért oldjátok el a vemhet?*

³³ Mikor eloldották a szamárcsikót, gazdái ezt kérdezték tőlük: – Miért oldjátok el a szamárcsikót? –

³⁴ AT ILLI DIXERUNT: “DOMINUS EUM NECESSARIUM HABET”.

³⁴ **„Szüksége van rá az Úrnak” – válaszolták,**

³⁴ Ők azt felelték: »Az Úrnak szüksége van rá.«

³⁴ **„Az Úrnak szüksége van rá” – felelték.**

³⁴ *Ők pedig mondának: Az Úrnak szüksége van rá.*

³⁴ Az Úrnak van rá szüksége – válaszolták.

³⁵ ET DUXERUNT ILLUM AD IESUM; ET IACTANTES VESTIMENTA SUA SUPRA PULLUM, IMPOSUERUNT IESUM.

³⁵ **és elvezették Jézushoz. Aztán ráterítették ruhájukat a szamárcsikóra, és felültették rá Jézust.**

³⁵ És elvitték Jézushoz. A szamárcsikóra ráterítették ruháikat, aztán fölültették rá Jézust.

³⁵ ***Elvezették a szamarat Jézushoz, rátették ruhájukat és ráültették Jézust.***

³⁵ *Elvivék azért azt Jézushoz: és az ő felsőruháikat a vemhére vetvén, Jézust rá helyhezgették.*

³⁵ Azután elvezették Jézushoz. Ráterítették köpenyüket a szamárcsikóra, és felültették rá Jézust.

³⁶ EUNTE AUTEM ILLO, SUBSTERNEBANT VESTIMENTA SUA IN VIA.

³⁶ **Amikor elvonult, ruhájukat az útra terítették előtte.**

³⁶ Amikor pedig elindult, az útra terítették ruháikat.

³⁶ ***Vonulása közben leterítették ruháikat az útra.***

³⁶ *És mikor ő méne, az ő felsőruháikat az útra teríték.*

³⁶ Amint továbbment, az emberek az útra terítették köpenyüket.

³⁷ ET CUM APPROPINQUARET IAM AD DESCENSUM MONTIS OLIVETI, COOPERUNT OMNIS MULTITUDO DISCIPULORUM GAUDENTES LAUDARE DEUM VOCE MAGNA SUPER OMNIBUS, QUAS VIDERANT, VIRTUTIBUS

³⁷ Már közel jártak az Olajfák hegyének lejtőjéhez. Egyszerre a nagy sereg tanítvány hangosan áldani kezdte örömeiben az Istent a sok csodáért, amelynek szemtanúja volt:

³⁷ Mikor már közel volt az Olajfák hegyének lejtőjéhez, a tanítványok egész csoportja elkezdte örvendezve, hangosan dicsérni Istent a sok csodáért, amelyet láttak.

³⁷ *Közel jártak már az Olajfák hegyének lejtőjéhez, amikor a nagy sereg tanítvány örömeiben áldani kezdte Istent azért a sok csodatettért, amelynek tanúja volt.*

³⁷ *Mikor pedig immár közelgete az Olajfák hegyének lejtőjéhez, a tanítványok egész sokasága örvendezve kezdé dicsérni az Istent fenszóval mindazokért a csodákért, a melyeket láttak;*

³⁷ Mikor pedig már közeledett az Olajfák hegyének lejtőjéhez, a tanítványok egész sokasága örvendezve, fennhangon dicsérni kezdte Istent mindazokért a csodákért, amelyeket láttak.

³⁸ DICENTES: “BENEDICTUS, QUI VENIT REX IN NOMINE DOMINI! PAX IN CAELO, ET GLORIA IN EXCELSIS!”.

³⁸ „Áldott az Úr nevében érkező király! – kiáltották. Békesség a mennyben és dicsőség a magasságban!”

³⁸ Ezt mondták: »Áldott a király, aki az Úr nevében jön! Békesség a mennyben és dicsőség a magasságban!«

³⁸ *Nagy szóval kiáltották: „Áldott legyen a király, aki az Úr nevében jön! Békesség a mennyben, dicsőség a magasságban!”*

³⁸ *Mondván: Áldott a Király, ki jó az Úrnak nevében! Békesség a mennyben, és dicsőség a magasságban!*

³⁸ Ezt mondták: – Áldott a király, aki az Úr nevében jön! A mennyben békesség, és dicsőség a magasságban!

³⁹ ET QUIDAM PHARISAEORUM DE TURBIS DIXERUNT AD ILLUM: “MAGISTER, INCREPA DISCIPULOS TUOS!”.

³⁹ A tömegből néhány farizeus azt mondta neki: „Mester, hallgattasd el tanítványaidat!”

³⁹ A tömegből néhány farizeus azt mondta neki: »Mester, intsd meg tanítványaidat!«

³⁹ *A tömegből néhány farizeus így szólt hozzá: „Mester, tiltsd meg ezt tanítványaidnak.”*

³⁹ *És némelyek a farizeusok közül a sokaságból mondának néki: Mester, dorgáld meg a te tanítványaidat!*

³⁹ A sokaságból néhány farizeus odaszólt neki: – Mester, utasítsd rendre tanítványaidat!

⁴⁰ ET RESPONDENS DIXIT: “DICO VOBIS: SI HI TACUERINT, LAPIDES CLAMABUNT!”.

⁴⁰ „Mondom nektek – felelte –, ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak megszólalni.”

⁴⁰ Ő azonban ezt felelte nekik: »Mondom nektek: ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani!«

⁴⁰ „Mondom nektek, felelte, ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak megszólalni.”

⁴⁰ *És ő felelvén, monda nekik: Mondom néktek, hogyha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani.*

⁴⁰ Így válaszolt: – Mondom nektek, ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani.

1.3. BEHATÁROLÁS

Jézusnak a Galileából Jeruzsálembe vezető útjának hosszú leírását követően (Lk 9,51-19,28) található ez az epizód, amelyben Lukács a jeruzsálemi bevonulás eseményeit közvetlenül megelőző mozzanatokot mutatja be. Az új helyszín, az ünneplő sokaság, a dicsőítő hangnem világosan mutatja, hogy a szakasz a Lk 19,28-40 versek között helyezkedik el.

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Az evangélista hangsúlyozza, hogy

- Jézusnak van hatalma. Ő tekintéllyel tanít.
- Jézus valóban Király, aki a szeretetben és az irgalomban uralkodik. Erőmegnyilvánulásában is ez mutatkozik meg.
- A dicsőítés Istent illeti meg, s az ember küldetése az, hogy dicsérje az Alkotóját.
- A dicséret az embernek az Isten iránti helyes magatartása és hódolata.

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

ἐπεβίβασαν (*epebibászán*): feltesz, felhelyez (Lk 19,35)

A kifejezés az evangéliumok közül csak a Lukács-evangéliumban fordul elő. Egyrészt utal az irgalmas szamaritánusra, aki a megvert embert felteszi a teherhordó állatára (Lk 10,34),

másrészt pedig jelzi, hogy az ünneplő tanítványok felteszik Jézust a csikóra Jeruzsálembe való bevonulása során (Lk 19,35). E két igehely bizonyos szempontból kapcsolódik egymáshoz: az irgalmasságot cselekvő, tanító Jézus az irgalmasság királya. Királysága elsősorban a gyengédségében, a gondoskodásában és az irgalmasságában mutatkozik meg.

αἰνεῖν (*ájnejn*): dicsér, dicsőít (Lk 19,37)

Ez a szó az Újszövetségben mindig Istenre (Lk 2,13.20; Lk 19,37; ApCsel 2,47; ApCsel 3,8-9; Jel 19,5), illetve az Úrra (Róm 15,11) vonatkozik. Az angyalok serege (Lk 2,13), a pásztorok (Lk 2,20), a tanítványok sokasága (Lk 19,37), a jeruzsálemi keresztények (ApCsel 2,47), a meggyógyított béna koldus (ApCsel 3,8-9), minden népek (Róm 15,11), a szolgák, illetve a kicsinyek és a nagyok mind egyedül Istent, az Urat dicsőítik (Jel 19,5). Ezzel a szent írók azt hangsúlyozzák, hogy az egész teremtett világ Istent dicséri. A dicsőítés csak Istent illeti meg, s ebbe a hódolatba kapcsolódnak bele azok az emberek, akik szemtanúi Jézus jeruzsálemi bevonulásának (Lk 19,37).

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Lukács evangéliumán belül

1,14 “Örömdre lesz és ujjongani fogsz rajta, és sokan örülnek majd születésén.”

2,14 “Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a földön a jóakarát embereinek!” **2,38** “Ebben az órában is odajött, dicsőítette az Istent, és beszélt róla mindenkinek, aki csak várta Jeruzsálem megváltását.”

4,15 “Tanított a zsinagógákban, és mindenki magasztalta.”

6,17 “Aztán lejött velük a hegyről és egy sík terepen megállt. Rengeteg tanítvány sereglett oda hozzá, s hatalmas tömeg gyűlt köré egész Júdeából, Jeruzsálemből, valamint a tíruszi és szidóni tengermellékről”

9,51 “Amikor már közeledtek szenvedésének és megdicsőülésének napjai, szilárdan elhatározta, hogy Jeruzsálembe megy.”

18,43 “Azon nyomban visszanyerte szeme világát és Istent dicsőítve követte. Ezt látta az egész nép s magasztalta az Istent.”

22,13 “Elmentek, s úgy találtak mindent, ahogy mondta. El is készítették a húsvéti vacsorát.”

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mt 21,1-11 “Amikor Jeruzsálemhez közeledve Betfagéba, az Olajfák hegyéhez értek, Jézus elküldte két tanítványát, ezzel a megbízatással: „Menjetek a szemközti faluba! Találtok ott egy megkötött szamarat a csikájával. Oldjátok el és vezessétek ide! Ha valaki szólna érte, mondjátok, hogy szüksége van rá Urunknak, akkor rögtön elengedi.” Ez azért történt, hogy beteljesedjék a próféta szava: Mondjátok meg Sion leányának:

Nézd, királyod jön hozzád, szerényen, szamárháton, a teherhordó állat csikáján. A tanítványok elmentek, s úgy tettek, ahogy Jézus meghagyta nekik. Elhozták a szamarat és csikáját, ráterítették ruhájukat, ő pedig felült rá. A nép közül sokan eléje terítették ruhájukat az útra, mások ágakat tördeltek a fákról, és az útra szórták. Az előtte járó s az utána tóduló tömeg így kiáltozott: „Hozsanna Dávid fiának! Áldott, aki az Úr nevében jön! Hozsanna a magasságban!” Amikor beért Jeruzsálembe, az egész város izgalomba jött. „Ki ez?” – kérdezték. „Ez Jézus, a próféta, a galileai Názáretből” – felelte a nép.”

Mt 21,15-16 “Amikor a főpapok és írástudók látták, hogy csodákat tesz, s hogy a gyerekek a templomban így kiáltoznak: „Hozsanna Dávid fiának!”, méltatlankodtak, és szóltak neki: „Hallod, mit kiabálnak?” Jézus így válaszolt: „Hallom. Nem olvastátok sose: Gyerekek és csecsemők ajkával hirdeted dicsőségedet?”

Mk 11,1-10 “Amikor Jeruzsálemhez közeledtek, Betfagé és Betánia táján, az Olajfák hegyénél előreküldte két tanítványát ezzel az utasítással: „Térjete be a szemközti faluba! Mindjárt amikor beértek, találtok ott egy megkötött szamárcsikót, amelyen még nem ült ember. Oldjátok el és vezessétek ide! Ha valaki szólna, hogy mit csináltok, mondjátok, hogy Urának van rá szüksége. Erre rögtön elengedi.” El is mentek és megtalálták a szamárcsikót, kint az úton egy kapuhoz kötve. Eloldották. Azok közül, akik ott ácsorogtak, valaki megkérdezte: „Miért oldjátok el a szamarat?” Úgy válaszoltak, ahogy Jézus meghagyta nekik. Erre elengedték őket. A szamárcsikót Jézushoz vezették, ráterítették köntösüket, és ő ráült. Sokan a ruhájukat terítették az útra, mások meg lombos ágakat szórtak eléje, amelyeket a réten vágtek. Az előtte menők, s akik kísérték, ezt zengték: „Hozsanna! Áldott, aki az Úr nevében jön! Áldott atyánknak, Dávidnak közelgő országa! Hozsanna a magasságban!”

Jn 12,12-19 “Másnap az ünnepre felzarándokolt tömérdek nép hírére vette, hogy Jézus Jeruzsálembe érkezik. Pálmaágakat szedtek, kivonultak eléje, és így köszöntötték: „Hozsanna! Áldott, aki az Úr nevében jön, Izrael királya!” Jézus talált ott egy szamárcsikót s felült rá, ahogy az Írás mondja: „Ne félj, Sion leánya! Nézd, királyod jön, nőtényszamár csikóján.” Tanítványai először nem értették, de amikor Jézus megdicsőült, ráeszméltek, hogy ami történt vele, azt megírták róla. S a nép, amely ott volt, amikor Lázárt előhívta a sírból és feltámasztotta a halálból, tanúságot tett mellette. Azért is vonult ki eléje a tömérdek nép, mert hallották, hogy ezt a csodát művelte. A farizeusok ellenben szemére vetették egymásnak: „Lám, nem mentetek semmire. Nézzétek, az egész világ követi.”

Kánoni elemzés párhuzamok a Szentírás más könyveiben

1Sám 6,7 “Nos, csináltassatok egy új szekeret, és vegyetek két frissen ellett tehenet, amelyen még nem volt járom. Fogjátok be a teheneket a szekérbe, borjaikat meg vigyétek vissza az istállóba.”

2Kir 9,13 “Erre gyorsan vették a köntösüket és a lábhoz tették a pusztas lépcsőre. Aztán megfújták a harsonákat és kikiáltották: „Jehu a király!”

Zsolt 118,26 “Áldott, aki az Úr nevében jön! Az Úr házából megáldunk titeket.”

Hab 2,11 “Mert a falban még a kő is kiáltozik, s a fagerenda válaszol neki.”

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Szent Ambrus: Misztikus értelemben: az Úr eljön az Olajfák hegyére, hogy új olajfákat ültessen igazságban. Talán maga Krisztus a hegy: mert ki más hozna ilyen gyümölcsöt az érett olajfák között a Szentlélekben?

A (tanítványok) faluban voltak, és ott állt a csikó a számmal megkötözve, és csak az Úr parancsára lehetett kioldani. Az apostolok keze oldja ki. Micsoda tett, micsoda élet, micsoda kegyelem! Légy te is ilyen, hogy feloldhasd a megkötözötteket. Máté evangélista a szamarat a tévedés anyjának tekintette. Itt azonban Lukács a csikós pogány nép egyetemességét fejezi ki. És helyesen mondja, hogy "amelyen még nem ült senki", mert Krisztus előtt senki sem hívta a pogányokat a gyülekezetbe. A hűtlenség bilincsei megkötözve tartják őket, és igazságtalan mesterként a tévedést szolgálják. Magukat nem tudták felszabadítani.

A tanítványok, akiket a csikó kioldására küldtek, nem a saját szavaikat használták, hanem azt mondták, amit Jézus mondott nekik. Tudjátok meg tehát, hogy nem prédikációtokkal árasztotok hitet a népekre, hanem az Úr igéje által, nem a magatok nevében, hanem Krisztus nevében, és hogy az ellenséges hatalmak, amelyek igényt tartanak a pogány népek hűségére, az isteni parancsra egnedelmeskednek.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

557. „Amikor beteltek fölvételének napjai, Jézus megszilárdította arcát, hogy Jeruzsálembe menjen” (Lk 9,51). E döntésével Jézus jelezte, hogy a halálra készen megy föl Jeruzsálembe. Szenvedését és föltámadását háromszor jövendölte meg. Amikor Jeruzsálemhez közeledett, mondta: „Nem veszt el a próféta Jeruzsálemen kívül” (Lk 13,33).

558. Jézus azoknak a Prófétáknak vértanúságára emlékeztet, akiket Jeruzsálemben öltek meg. Ennek ellenére kitartóan sürgeti Jeruzsálemet, hogy körülötte gyűljön össze: „Hányszor akartam egybegyűjteni fiaidat, ahogy a kotlós szárnya alá gyűjti csibéit, de ti nem akartátok” (Mt 23,37). Amikor megpillantotta Jeruzsálemet, sírt a város fölött, és még egyszer kifejezte mélységes vágyát: „Bárcsak te is fölismernéd legalább ezen a napon, ami békességedre volna! Most azonban el van rejtve a szemed elől” (Lk 19,41–42).

559. Hogyan fogadja Jeruzsálem Messiását? Jézus, aki mindig visszahúzódott a nép törekvése elől, hogy királlyá tegyék, most megválasztja az időt, és gondosan előkészíti messiási bevonulását „Atyjának, Dávidnak” városába (Lk 1,32). Ujjongással veszik körül mint Dávid fiát, mint olyat, aki üdvösséget hoz [a Hozsanna azt jelenti: „Ments meg!”, „Adj

üdvösséget!]. Most azonban a „dicsőség királya” (Zsolt 24,7–10) „szamáron ülve” (Zak 9,9) vonul be városába: Sion leányát, Egyházának előképét, nem csellel és nem is erőszakkal veti hatalma alá, hanem alázattal, mely bizonyosságot tesz az Igazságról. Ezért azon a napon országának alattvalói lesznek a gyermekek és „Isten szegényei”, akik úgy köszöntik Őt, ahogy az angyalok hirdették a pásztoroknak. Fölkiáltásukat – „Áldott, aki jön az Úr Nevében” (Zsolt 118,26) – az Egyház ismétli az eucharisztikus liturgia Sanctusában, hogy ezzel kezdje az Úr húsvétjára való emlékezést.

560. Jézus bevonulása Jeruzsálembe kinyilvánítja annak az országnak eljövételét, melyet a Messiás-Király halálának és föltámadásának húsvétjával fog beteljesíteni. Az Egyház liturgiája ennek ünneplésével nyitja meg a nagyhetet Virágvasárnap napján.

602. Következésképpen Szent Péter az isteni tervbe vetett apostoli hitet így fejezheti ki: „Tudjátok, hogy nem veszendő ezüstön vagy aranyon szabadultatok ki az atyáitoktól rátok hagyományozott értéktelen életmódból, hanem Krisztusnak, a hibátlan és egészen tiszta báránynak a drága vére árán. Ő előre, már a világ teremtése előtt kiválasztott, de csak az utolsó időkben jelent meg miattatok” (1Pt 1,18–20). Az emberek áteredő bűnt követő bűneinek büntetése a halál. Amikor tulajdon Fiát szolgál alakjában, tudniillik az elesett és a bűn miatt halálra szánt emberség formájában küldte el, Isten „Őt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazságossága legyünk Őbenne” (2 Kor 5,21).

603. Jézus nem ismerte az elvetettséget, mintha Ő maga vétkezett volna. De a megváltó szeretetben, mely Őt mindig egyesítette az Atyával, Istentől való bűnös eltévelyedettségünkben úgy magára vett bennünket, hogy a nevünkben elmondhatta a kereszten: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?” (Mk 15,34). Mivel ennyire hozzánk, bűnösökhöz kötötte Őt, Isten „saját Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért áldozatul adta” (Róm 8,32), hogy „Fia halála által kibéküljünk ... Istennel” (Róm 5,10).

604. Isten azért, hogy a bűneinkért odaadja a Fiát, kinyilvánítja, hogy az Ő ránk vonatkozó terve a jóakaró szeretet terve, mely minden érdemünket megelőzi: „Ebben áll a szeretet, nem mintha mi szerettük volna Istent, hanem hogy Ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelésül a bűneinkért” (1Jn 4,10). „Isten azonban azzal ajánlja irántunk való szeretetét, hogy amikor még bűnösök voltunk, Krisztus meghalt értünk” (Róm 5,8).

605. Ez a szeretet nem ismer kivételt. Jézus erre az elveszett bárány példázatának záradékában emlékeztetett: „Ugyanígy mennyei Atyátok sem akarja, hogy egy is elveszzen e kicsinyek közül” (Mt 18,14). Állítja, hogy „életét adja, váltságul sokakért” (Mt 20,28). Ez az utóbbi kijelentés nem leszűkítő értelmű: az emberiség egészét állítja szembe a Megváltó egyetlen személyével, aki odaadja magát, hogy megmentse azt. Az Egyház az Apostolok nyomán tanítja, hogy Krisztus kivétel nélkül minden emberért halt meg: „Nincs, nem volt és nem lesz olyan ember, akiért (Krisztus) ne szenvedett volna”.

606. Isten Fia, aki nem azért szállt alá a mennyből, hogy a maga akaratát teljesítse, hanem annak akaratát, aki küldte, „így nyilatkozik, amikor a világba lép: (...) Íme, eljövök, (...) hogy megtegyem, Isten, a te akaratodat; (...) mely akaratban megszentelődünk Jézus Krisztus testének feláldozása által egyszer s mindenkorra” (Zsid 10,5–10). A Fiú megtestesülésének első pillanatától magáévá teszi megváltói küldetésének isteni tervét:

„Az én eledelem az, hogy annak akaratát tegyem, aki küldött, s elvégezzem művét” (Jn 4,34). Jézus áldozata „az egész világ bűneiért” (1Jn 2,2) az Atyával való szeretetközösségének kifejezése: „Azért szeret engem az Atya, mert én leteszem az életemet” (Jn 10,17). A világnak meg kell ismernie, „hogy szeretem az Atyát, és ahogyan az Atya parancsolta nekem, úgy cselekszem” (Jn 14,31).

607. Ez a vágy – hogy az Atya megváltó szeretetének tervét magáévá tegye – áthatja Jézus egész életét, mert megtestesülésének miéértje az Ő megváltó szenvedése: „Mit is mondjak: Atyám, szabadíts meg ettől az órától! De hiszen éppen ezért jöttem ebbe az órába!” (Jn 12,27). „Ne ürítsem ki a kelyhet, amelyet az Atya nekem adott?” (Jn 19,18). És még a kereszten is, mielőtt minden „beteljesedett” (Jn 19,30) volna, így szól: „Szomjazom!” (Jn 19,28).

608. Keresztelő János, miután elfogadta, hogy a bűnösök között kiszolgáltassa neki a keresztséget, Jézusban meglátta és megmutatta Isten bárányát, aki elveszi a világ bűnét. Így nyilvánítja ki, hogy Jézus egyszerre a szenvedő Szolga, aki némán engedi, hogy leölésre vigyék és sokak bűnét hordozza, és a Húsvéti Bárány, Izrael megváltásának szimbóluma az első húsvétkor. Krisztus egész élete a küldetését fejezi ki: szolgálni és életét adni váltságul sokakért.

609. Jézus emberi szívében az Atya emberek iránti szeretetét magáévá téve „mindvégig szerette őket” (Jn 13,1), mert „nagyobb szeretete senkinek sincs annál, aki életét adja barátaiért” (Jn 15,13). Így embersége a szenvedésben és a halálban szabad és tökéletes eszközévé vált annak az isteni szeretetnek, mely az emberek üdvösségét akarja. Valóban, szenvedését és halálát szabadon fogadta el az Atya és az emberek iránti szeretetből, akiket az Atya üdvözíteni akar: „Senki sem veszi el (...) (az életemet) tőlem, hanem én magamtól teszem le” (Jn 10,18). Ezért Isten Fiának szabadsága akkor a legnagyobb, amikor a halál felé megy.

610. Jézus önmaga szabad föláldozását a lehető legjobban kifejezte a tizenkét apostollal elköltött vacsorán, „azon az éjszakán, amelyen elárultatott” (1Kor 11,23). Szünetében előestéjén, amikor még szabad volt, ezt az apostolaival elköltött utolsó vacsorát az Atyának az emberek megváltásáért fölajánlott szabad önfeláldozása emlékünnepevé tette: „Ez az én testem, mely értetek adatik” (Lk 22,19). „Ez az én vérem, az Új Szövetségé, mely értetek kiontatik a bűnök bocsánatára” (Mt 26,28).

611. Az Eucharisztia, amelyet Jézus ebben az órában alapít, áldozatának „emlékezetévé” lesz. Jézus az Apostolokat belefoglalja önfeláldozásába, és kéri tőlük, hogy folytassák azt. Ezáltal apostolait az Újszövetség papjaivá teszi: „Értük szentelem magam, hogy ők is megszenteltek legyenek az igazságban” (Jn 17,19).

612. Jézus az Új Szövetség kelyhét, melyet a vacsorán önmagát fölajánlva elővételezett, az Atya kezéből elfogadja halálküzdelmében, a Getszemáni kertben, „engedelmes lett mindhalálig” (Fil 2,8). Jézus imádkozik: „Atyám, ha lehetséges, múltjék el tőlem ez a kehely...” (Mt 26,39). Így fejezi ki a borzadást, amit a halál emberi természete számára jelent. Valójában az Ő emberi természete, miként a miénk is, örök életre van rendelve; ezenkívül a miénktől eltérően az övé tökéletesen mentes a bűntől, ami halált okoz; de főként ezt az emberi természetet „az élet Vezérének”, az „Élőnek” isteni személye vette

magára. Emberi akaratával elfogadván, hogy legyen meg az Atya akarata, elfogadja halálát, mint megváltó halált, hogy „bűneinket Ő maga” fölvigye „testében a fára” (1Pt 2,24).

613. Krisztus halála egyszerre húsvéti áldozat, mely megvalósítja az emberek végleges megváltását a Bárány által, aki elveszi a világ bűnét, és az Új Szövetség áldozata, mely az embert, kiengesztelve Ővele a bűnök bocsánatára sokakért kiontott vér által, újra közösségbe hozza Istennel.

614. Krisztusnak ez az áldozata egyetlen, és az összes áldozatot beteljesíti és felülmúlja. Ez az áldozat elsősorban magának az Atyaistennek az ajándéka: az Atya odaadja a Fiát, hogy megbékéltessen minket Önmagával. Ugyanakkor Isten emberré lett Fiának áldozata, aki szabadon és szeretetből fölajánlja életét Atyjának a Szentlélek által, hogy a mi engedetlenségünket helyrehozza.

615. „Ahogy egy embernek engedetlensége miatt bűnössé váltak sokan, úgy válnak egynek engedelmsége miatt sokan igazzá” (Róm 5,19). Jézus halálig tartó engedelmsége által beteljesítette a szenvedő Szolga helyettesítő szerepét, aki engesztelésül adja oda életét, hordozva sokak bűnét, akiket gonoszságaikat hordozva megigazulttá tesz. Jézus helyrehozta vétkeinket, és elégtételt adott az Atyának bűneinkért.

616. Ez a mindvégig való szeretet Krisztus áldozatának megváltó, helyrehozó, engesztelő és elégtételt adó értékét ad. Ő életének föláldozásban mindnyájunkat ismert és szeretett. „Krisztus szeretete sürget minket, hiszen arra a meggyőződésre jutottunk, hogy ha egy meghalt mindenkiért, akkor mindenki meghalt” (2Kor 5,14). Egyetlen ember sem volt képes, még ha a legnagyobb szent lett volna is, minden ember bűnét magára vállalni és áldozatul fölajánlani önmagát mindenkiért. A Fiú isteni személyének – aki felülmúl s ugyanakkor magába is foglal minden emberi személyt, és Krisztust az egész emberiség fejévé teszi – Krisztusban léte tette lehetővé, hogy áldozata mindenkiért megváltó áldozat legyen.

617. „Szentséges szenvedése által a keresztfán kiérdemelte számunkra a megigazulást” – tanítja a Trienti Zsinat, kiemelve Krisztus mint az örök élet Szerzője áldozatának egyedülálló jellegét. És az Egyház a keresztet tisztelve így énekel: „Üdvözlégy, kereszt, egyetlen remény!”

618. A kereszt Krisztusnak, az Isten és az ember közötti egyedüli közvetítőnek az egyetlen áldozata. Mivel azonban megtestesült isteni személyében „valamiképpen minden emberrel egyesült”, „mindenkinek föl kínálja a lehetőséget, hogy Istennél ismert módon (...) társuljon ehhez a húsvéti misztériumhoz”. Hívja Apostolait, hogy vegyék föl keresztjüket és kövessék Őt, mert Ő szenvedett értünk, példát hagyván nekünk, hogy kövessük nyomdokait. Ő ugyanis megváltó áldozatához azokat is társítani akarja, akik annak első kedvezményezettjei. Ez valósul meg legfelső fokon az Ő Anyjának személyében, aki mindenkinél bensőségesebben társult megváltó szenvedésének misztériumához.

„A paradicsomnak ez az egyetlen és igazi lépcsője, a kereszten kívül nincs semmi, amin föl lehetne menni az égbe.”

2816. Az Újszövetségben a „baszileia” szót lehet fordítani „királyság” (elvont fogalom), „ország” (konkrét fogalom) vagy „uralkodás” (cselekvés fogalma) értelemben. Számunkra

elsősorban Isten országát jelenti/Isten országa előbb van, mint mi. A megtestesült Igében elközelgett, az egész evangélium hirdette, Krisztus halálában és föltámadásában eljött. Az utolsó vacsora óta Isten országa az Eucharishtiában is eljön, jelen van közöttünk. El fog jönni dicsőségben, amikor Krisztus visszaadja azt Atyjának.

„De lehet maga Krisztus is Isten országa, akinek eljövételére naponta vágyódunk, és óhajtjuk, hogy gyorsan mutatkozzék meg. Mivel Ő a mi föltámadásunk, hiszen föltámadunk Őbenne, Őt magát is tekinthetjük Isten országának, mivel uralkodni fogunk Őbenne.”

654. A húsvéti misztériumnak két összetevője van: Krisztus a halálával megszabadít bennünket a bűntől, föltámadásával pedig megnyitja utunkat az új életre. Az egyik elsősorban a megigazulás, mely visszahelyez bennünket Isten kegyelmébe, „hogy miként Krisztus (...) föltámadott a halálból, úgy mi is az új életben élhessünk” (Róm 6,4). Ez az új élet a bűn fölötti győzelem és a kegyelemben való új részesedés. A másik összetevő a fogadott fiúság megvalósulása, mert az emberek Krisztus testvéreivé válnak, ahogyan maga Jézus nevezi tanítványait a föltámadása után: „Menjete, és vigyétek hírül testvéreimnek” (Mt 28,10). Testvérek nem a természet alapján, hanem a kegyelem ajándékaként, mert ez a fogadott fiúság valós részesedést jelent az egyetlen Fiú életében, ami teljességgel az Ő föltámadásában nyilvánult meg.

1067. „Az emberek megváltásának és Isten tökéletes dicsőítésének e művét – melynek az isteni csodajelek az Ószövetség népében előképei –, az Úr Krisztus teljesítette be főként áldott szenvedésének, a halálból való föltámadásának és dicsőséges mennybemenetelének húsvéti misztériumával, mellyel »halálunkat halálával megtörte és az életet föltámadásával újjászerezte«. Mert a kereszten elszenderült Krisztus oldalából fakadt az egész Egyház csodálatos szakramentuma”. Ezért ünnepli az Egyház a liturgiában mindenekelőtt a húsvéti misztériumot, mely által Krisztus üdvösségünk művét beteljesítette.

1068. Liturgiájában hirdeti és ünnepli az Egyház e misztériumot, hogy a hívők belőle éljenek és tanúsítsák a világnak:

„A liturgia ugyanis, mely által – leginkább az Eucharisztia isteni áldozatában – »megvalósul a megváltás műve«, a legnagyobb mértékben hozzásegít ahhoz, hogy a hívek életükkel kifejezzék és másoknak megmutassák Krisztus misztériumát és az igaz Egyház sajátos természetét.”

1085. Az Egyház liturgiájában Krisztus mindenekelőtt a maga húsvét-misztériumát jelzi és valósítja meg. Földi életében Jézus tanításával és cselekedeteivel elővételezte húsvéti misztériumát. Amikor eljött az Ő órája, átélte a történelemnek azt az egyedülálló eseményét, ami nem múlik el: Jézus meghal, eltemetik, föltámad a holtak közül és az Atya jobbára ül „egyszer” (Róm 6,10; Zsid 7,27; 9,12). Az esemény, mely a mi történelmünkben történik, valóságos, de teljesen egyedülálló: minden más történelmi esemény egyszer megtörténik, azután elmúlik, és az elmúlt idő elemészti. Ezzel szemben Krisztus húsvéti misztériuma nem maradhat csupán a múltban amiatt, hogy Ő halálával lerombolta a halált, és mindaz, amit Ő minden emberért tett és elszenvedett, részesedik az isteni örökkévalóságban, s így fölülmúlja az időt és jelenvalóvá lesz. A keresztt és a föltámadás eseménye maradandó, és mindeneket az életre vonz.

1362. Az Eucharisztia Krisztus húsvétjának emlékezete, egyetlen áldozatának aktualizálása és szentségi följajnlása az Ő teste, az Egyház liturgiájában. Minden kánonban az alapítás szavai után megtaláljuk az anamnézisnek vagy megemlékezésnek nevezett imádságot.

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

SZENT VI. PÁL PÁPA INDULGENTIARUM DOCTRINA KEZDETŰ APOSTOLI KONCTITÚCIÓJA

2. Miként az isteni kinyilatkoztatásból tudjuk, a bűnöket az isteni szentség és igazságosság által kiszabott büntetések követik, melyeket akár itt a Földön az életnek fájdalmaival, nyomorúságaival és viszontagságaival, s főként a halál elviselésével, akár a másvilágon tűz és szenvedések, vagyis tisztító büntetések által kell lerónunk. A keresztények ezért mindenkor meg voltak győződve arról, hogy a gonosz útnak sok keserves következménye van, s hogy a gonosz út göröngyös, tövises és ártalmas számára, akik járnak rajta.

Isten igazságos és irgalmas ítélete azért rója ki ezeket a büntetéseket, hogy megtisztítsa a lelket, megvédje az erkölcsi rend szentségét, és teljes méltóságában állítsa helyre Isten dicsőségét. Minden bűn megzavarja ugyanis azt az egyetemes rendet, amit Isten kimondhatatlan bölcsessége és végtelen szeretete határozott meg; és minden bűn igen nagy javakat rombol le mind a bűnös személy, mind az emberi társadalom szempontjából. Világosan látta minden kor keresztényeinek lelkiismerete, hogy a bűn nemcsak az isteni törvény áthágása, hanem azonfelül még ha nem is mindig közvetlenül és nyíltan az Isten és az ember közötti személyes barátságnak is megvetése vagy elhanyagolása, Istennek valóságos és soha eléggé föl nem mérhető megsértése, sőt hálátlan visszautasítása annak a szeretetnek, melyet Isten Krisztusban ajánlott föl nekünk, amikor Krisztus a barátaivá hívta meg tanítványait, nem szolgálóknak.

XVI. BENEDEK PÁPA SACRAMENTUM CARITATIS KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

88. „A kenyér, amelyet én adok, az én testem a világ életéért” (Jn 6,51). Az Úr e szavakkal föltárja minden emberért odaadott élete ajándékának igazi jelentését. E szavak megmutatják a mély együttérzést is, melyet Ő minden személy iránt tanúsít. Az evangéliumok ugyanis sokszor beszélnek Jézus emberek, különösen a szenvedők és a bűnösök iránti érzelmeiről (vö. Mt 20,34; Mk 6,34; Lk 19,41). Mély emberi érzelmekkel fejezi ki Isten minden emberre irányuló üdvözítő szándékát, hogy igazán élni tudjanak. Minden szentmise szentségileg aktualizálja az ajándékot, melyet Jézus a saját életéből formált meg a kereszten értünk és az egész világért. Ugyanakkor az Eucharisztiaiban Jézus annak tesz minket tanúivá, hogy Isten együtt érez minden testvérrel és nővérrel. Így születik meg az eucharisztikus misztérium körül a szeretetszolgálat a felebarát felé, amely „abban áll, hogy azokat az embertársaimat is, akiket első látásra nem szívlelhetek, vagy egyáltalán nem is ismerem, Isten kedvéért szeretem. Ez csak az Istennel való bensőséges találkozás által lehetséges, amiből akaratközösség születik és behatol az érzelmekbe. Ekkor tanulom meg, hogy azt a másikat ne csak a szememmel és érzelmeimmel nézzem, hanem Jézus Krisztus szempontjából lássam.” Ily módon azokban, akikhez közeledem, fölismerem a testvéreket, akikért az Úr életét adta, mert „mindvégig” (Jn 13,1) szerette őket. Következésképpen amikor közösségeink ünneplik az Eucharisztiaát, egyre inkább

tudatosítaniuk kell, hogy Krisztus áldozata mindenkiért van, ezért az Eucharisztia minden Őbenne hívót arra készítet, hogy „megtört kenyér” legyen mások számára, és legyen elkötelezett egy igazságosabb és testvériesebb világ mellett. A kenyerek és halak megsaporítására gondolva föl kell ismernünk, hogy Krisztus ma is buzdítja tanítványait: „ti adjatok nekik enni” (Mt 14,16). Valóban, mindegyikünk hivatása, hogy Jézussal együtt megtört kenyér legyünk a világ életéért.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

A mostani Lectio Divina során alapvetően a körmenetben elhangzó *evangéliumi* szakasszal (Lk 19, 28-40) foglalkozunk. A szentmise evangéliumában azonban már a Passiót hallhatjuk (Lk 22,14- 23,56), így a többi liturgikus szöveg szorosabban ez utóbbihoz fűződik. Azonban a körmeneti, valóban Virágvasárnap témájához tartozó szöveghez is találhatunk kapcsolódási pontokat.

A virágvasárnapi evangéliumról szól a *kezdőének*: „Hat nappal Húsvét ünnepe előtt fölment Jézus Jeruzsálembe. Kivonultak eléje a gyermekek, kezükben pálmaágakkal. És kiáltozták hangos szóval: Hozsanna a magasságban! Áldott vagy, aki nagy irgalommal hozzánk jöttél”. A lukácsi szövegben egy zsoltárból hallunk konkrét idézetet: „Áldott a király, aki jön az Úr nevében! Békesség a mennyben, és dicsőség a magasságban!” (Zsolt 118,26), azonban egy másik ószövetségi szakaszt is felfedezhetünk a történet háttérében, méghozzá a Zak 9,9 messianisztikus utalását:

„Ujjongj, Sion leánya! Zengj éneket Jeruzsálem leánya! Nézd, közeleg királyod: igaz és győzedelmes, alázatos, számaron jó, számar hátán, számarnak csikaján”. A számarcsikón való érkezés itt a békességet jelzi, szemben a harcokban használatos lovakkal. Ez a szenvedéseket is alázatosan viselő béketűrés és erőszakmentesség jelenik meg a szentmise *olvasmányában* (Iz 50,4-7): „Hátamat odaadtam azoknak, akik vertek, arcomat meg azoknak, akik tépáztak. Nem rejtettem el arcomat azok elől, akik gyaláztak és leköpdöstek”.

Bár a *kezdő könyörgés* a kereszthalál kapcsán említi az alázatot, hasonlóképp e gondolatkörbe kapcsolható: „Mindenható, örök Isten, Üdvözítőnk példát adott nekünk az alázatosságra, amikor szent akaratodból emberi testet öltött és vállalta a kereszthalált”. A jeruzsálemi bevonulás és a vele összhangban lévő zakariási békességes messiás-kép mellett még egy fontos mozzanat is feltárulkozik ebben az evangéliumi szakaszban: az Isten országának érkezése jelenik meg. Jézus földi megjelenésével már elkezdődött az Úr királysága, de egészében majd a második eljövetelekor fog beteljesülni.

Ehhez kapcsolódik a *passiót idéző evangéliumi rész* (Lk 22,14- 23,56): „Mondom nektek: nem iszom a szőlőtő terméséből addig, amíg el nem jön az Isten országa.” Később a keresztre szegezés fájdalmas sorai ismét kapcsolhatók a királyi motívumhoz,

itt azonban már a rosszindulatú gúny tárgyaként jelenik meg: „>Ha te vagy a zsidók királya, szabadítsd meg magadat!< – mondták. Feje fölé görög, latin és héber nyelvű feliratot tettek: Ez a zsidók királya”. Később azonban ismét megnyilvánul dicsősége a feltámadásban, ahogyan ezt a mai evangéliumi szakaszok csak sejtetik, de a *prefáció* is hangot ad neki: „Az ő dicsőségét vallja ég és föld, vallják az angyalok és főangyalok”. Az *egyetemes könyörgésekben* ismét méltó módon kerül elő Krisztus királyi címe:

„Imádkozzunk, testvéreim, hogy Megváltó királyunkhoz mindenkor hűségesek maradjunk!” (papi bevezető); valamint a békesség motívuma: „Keresztedből fakadjon béke és egyetértés minden nép számára!” (harmadik könyörgés).

Virágvasárnap kezdődik meg a Nagyhét. A szentmisén a barkaszentelést követően hangzik el a Jézus jeruzsálemi bevonulásáról szóló *evangéliumi részlet* (Lk 19,28-40). A bevezető szertartás arra hívja a híveket, hogy kövessék Jézust, aki azért megy Jeruzsálembe, hogy értünk meghaljon és feltámadjon: „örvendezve lépünk Krisztus Király nyomába” (*könyörgés*), „Kövessük a Jézust ünneplő jeruzsálemi nép példáját, és induljunk békével!” (*körmenet előtti felszólítás*). Jézus Krisztus szenvedése áll a középpontban, ezért ezt a vasárnapot az Úr szenvedésének vasárnapjának is nevezzük. A *kezdő könyörgés* és az *egyetemes könyörgéseket befejező fohász* arra buzdít, hogy szemléljük az isteni Mestert és tanuljunk tőle: „Segíts jóságosan, hogy kínszenvedésének tanítását megértsük, és társai lehessünk feltámadásában.”; „Taníts meg minket az áldozatos szeretetre, hogy részünk legyen az örök dicsőségben!”. A liturgia az Úr Jézus szenvedését részletesen mutatja be: „Hátamat odaadtam azoknak, akik vertek, arcomat meg azoknak, akik tépáztak. Nem rejtettem el arcomat azok elől, akik gyaláztak és leköpdöstek.” (*első olvasmány*: Iz 50,4-7); „Átlyuggatták kezemet és lábamat, megszámálhatom minden csontomat. (...) Elosztják maguk közt ruhámat, és köntösömré sorsot vetnek.” (*válaszos zsoltár*: Zsolt 21,8-9.17-18;19-20.23-24); „Megalázta önmagát, és engedelmes lett a halálig, mégpedig a kereszthalálig (*szentlecke*: Fil 2,6-11 és az *evangélium előtti vers*). Továbbá az Úr szenvedéstörténetét ábrázolja részletesen az *evangélium* is (Lk 22,14-23,56).

A szentmise több helyen is utal Jézus kereszthalálának természetére és gyümölcseire is: „önfeláldozó szenvedésed árán váltottál meg bennünket” (*első egyetemes könyörgés*); „Keresztedből fakadjon béke és egyetértés minden nép számára!” (*harmadik egyetemes könyörgés*); „Megváltó kereszthalálod által adj örök életet az elhunyt híveknek!” (*ötödik egyetemes könyörgés*); „Az ő halála bűneinket elvette, feltámadása megigazolást adott nekünk.” (*prefáció*).

A liturgia arra is bátorít minket, hogy szemlélve és követve az Úr Jézust mélyítsük a vele való egységünket azáltal is, hogy rábízzuk magunkat a megpróbáltatásokban is: „Egyesítsd szenvedéseinket megváltó szenvedéseddel, hogy egyek lehessünk veled a mennyei boldogságban is!” (*negyedik egyetemes könyörgés*)

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

Üdvünknek boldog ünnepe (801)

<http://nepenektar.hu/idoszak/nagyhet/liturgia/44/h/615/udvunknek-boldog-unnepe-magnum-salutis-gaudium>

Hozsanna Dávid Fiának(802)

<http://nepenektar.hu/idoszak/nagyhet/liturgia/44/ant/616/hozsanna-david-fianak-hosanna-filio-david>

Jeruzsálem gyermeknépe pálmafáknak (803)

<http://nepenektar.hu/idoszak/nagyhet/liturgia/44/ant/619/jeruzsalem-germeknepe-palmafaknak-pueri-hebraeorum-portantes>

GITÁROS ÉNEKEK

Sillye Jenő: Érttem is meghalt a kereszten (oratórium)

<https://www.youtube.com/watch?v=m7i4SNFoj3g>

Dax: Áll a Fájdalomnak Anyja

<https://www.youtube.com/watch?v=nYRxG1yeaOQ>

Sillye Jenő: Fájdalmak férfia (Kristályóriás)

<https://www.youtube.com/watch?v=NFq4WuBlJuY&list=PLtuc3xvug-QGpmXcLoAfqoM3u5M2EL5wb&index=7>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰVEK

Túrmezei Erzsébet: Virágvasárnap

A nagy Király jön, hozsánna, hozsánna!
Zeng a kiáltás előtte, utána;
Zöld ágakat szedelnek útjára,
Békességet hoz népe javára.
Áldott, aki jött az Úrnak nevébe',
Általa léptünk az Isten kedvébe;
Békesség ott fenn a mennyországban,
Áldott az Isten a magasságban!

Ó, lelki ország, Istennek országa,
Mily édes ebben Jézus királysága!
Szelíd, szegény ez és alázatos,
De nagyhatalmú és csodálatos.

Igaz ez és a bűntől szabadító,
Poklot és halált egyaránt hódító.
Vasvesszővel bírja ellenségét,
De szelíden őrzi örökségét.

Ó, áldott Jézus, ki bírsz a világgal,
Jöjj mihozzánk is alázatossággal,
Tégy tulajdon népeddé bennünket,
Vezérelj jóra egész életünket!

Áldott Királyunk, lelkünk nagy Királya,
Jöttödöt néped ma is várva várja.
Jöjj hát hozzánk is nagy hatalommal,
Terjeszd országod diadalommal!

Túrmezei Erzsébet: Hétköznapi Hozsánna

Ujjongtam feléd én is hozsannát,
Királyom, Jézus.
Ünnepi órák zöld pálmaágát
hintettem eléd,
és te mentél a Golgota felé...
és te mentél a Golgota felé...

Jártam aztán a köznapok útján
Nélküled, Jézus.
Céltalanok és porosak voltak,
Szürkék, sivárak.
Sírva néztem a Golgota felé...
Sírva néztem a Golgota felé...

Most újra itt jársz életem útján,
Királyom, Jézus,
s hétköznapijaim tarka szőnyegét
odaterítem
értem átszegzett lábad elé...
értem átszegzett lábad elé...

Hétköznapijaimból ünnepek lesznek
Teveled, Jézus.
Áldott az út, mert szürke porában
nyomodat látom,
és hozsannázó szívvel követem...
és hozsannázó szívvel követem...

Egész életem koldus-szőnyegét
fogadd el, Jézus!
Munkája, harca egyedül Téged
dicsérjen... hiszen
értem mentél a Golgota felé...
értem mentél a Golgota felé...

Jézus számara

A fiatal számár – aki Jézus Krisztust bevitte Jeruzsálembe a hátán – nagyon boldogan ébredt a csodálatos esemény másnapján. Soha azelőtt nem érzett még ilyen gyönyörűséget és büszkeséget. Besétált a városba, és látott néhány embert az egyik kútnál.

„Odamegyek, biztosan fel fognak ismerni, hogy én vagyok az a szamár, aki Jézust vitte.” – gondolta. De rá se hederítettek. Csak egymással beszélgettek, és merték a vizet.

Erre a szamár elkezdett ugrálni, hogy felhívja magára a figyelmet, de végül rácsaptak a farára és elzavarták. „Hogy tehettek ilyet ezek az emberek! Tegnap még a ruháikat is a lábam elé dobták.” – morgolódott magában a szamár.

Ezért fogta magát és elment a közeli piactérre, ahol tegnap nagyon nagy volt a tömeg, gondolta, hogy majd biztosan fel fogják ismerni. De ott is ugyanaz történt, mint a kútnál. Rá se hederítettek. „Hogy lehet ez? Tegnap még pálmaágakat is lengettek, most még egy jó szót sem kapok!” – motyogta magában a szamár. Végül csalódottan hazaballagott és értetlenkedett, hogy miért nem ismerte meg senki.

Otthon elmesélte az anyjának, hogy mi történt, aki szelíd hangon rögtön leteremtette a fiatal szamarat. „Ne légy balga! Nem veszed észre, hogy Jézus Krisztus nélkül te csak egy egyszerű szamár vagy?”

Mint a szamár, amelyiken Jézus bevonult Jeruzsálembe, mi is akkor érezzük a legteljesebbnek az életünket, amikor Jézus Krisztust szolgálhatjuk. Nélküle az erőfeszítéseink, semmit sem érnek. Amikor azonban Jézus Krisztust emeljük fel, már nem vagyunk hétköznapi emberek, hanem kulcsfontosságú szerepünk van Isten tervében, amellyel meg akarja menteni a világot.

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- Ünnepe számomra a Jézussal való találkozás, örülök-e neki?
- A szamár mit jelképez az epizódban?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Mindenható, örök Isten, Üdvözítőnk példát adott nekünk az alázatosságra, amikor szent akaratodból emberi testet öltött és vállalta a kereszthalált. Segíts jóságosan, hogy kínszenvedésének tanítását megértsük, és társai lehessünk feltámadásában. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Imádság

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlelkedet, hogy mindig Téged dicsérjelek, s hagyjam, hogy Jézus bevonulhasson szívembe, életembe! Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Áldott az Úr nevében érkező király! (Lk 19,28-40)

(Forrás: Shutterstock)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Jézus az Úr továbbra is velünk van, velünk vonul.
- Jézus közénk jön, hozzám is jön, szeretne “bevonulni” az én lelkembe is.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Mindennap imádjám Istent!
- Találjak rá arra az örömeire, amit Jézus jelenléte okoz bennem, s merjem ezt az örömet kifejezni felé, s láttatni az emberekkel.

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyagok*, amiknek felépítése a *lectio divina* módszer felosztását követi, segítik az evangéliumi szakasz imádságos elmélyítését.

Lectio divina segédanyag, Virágvasárnap („C” év)

Borítófotó © Shutterstock

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online ar chivuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Az egyháztatyák gondolatait a Catena Aurea német nyelvű kiadvány alapján Asztalos Livia fordította.

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Kovácsné Huszár Jolán: Megtérés – <https://keresztvenversek.wordpress.com/tag/evangelizaciora/>

Túrmezei Erzsébet: Virágvasárnap - https://www.plebania.net/hittanterem/?op=view&k_id=2586

Túrmezei Erzsébet: Hétköznapi Hozsánna – <http://keresztvenversek.weebly.com/versek/category/viragvasarnap>

Jézus számára – https://velunkazisten.hu/small_story/Jezus_szamara

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a *lectio divina* munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Grász-Szily Boglárka, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Paal Ágnes, Rácz Dávid, Rácz Édua Anna, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Vermes Nikolett, Zimonyi Géza.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2022

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelcím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu